



# Данъци и такси на моята фирма

Актуализация • Година 3 • Брой 38 • ноември 2019.

- ✓ Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори
- ✓ Данъчно третиране при някои разпределения в натура в полза на собственици, съдружници и акционер
- ✓ Методите за определяне на пазарните цени и прилагането им в практиката на ВАС. Данъчно третиране по ЗКПО на договори за заем и наем между свързани лица
- ✓ Данъчно-осигурителен календар за м. декември 2019 г

# Съветник: Данъци и такси на моята фирма

## Доставки на стоки

### A

Третиране по ЗДДС при безвъзмездни доставки на стоки	A 1.1
Изискуеми документи за доказване на извършена ВОД	A 2
Третиране по ЗДДС при продажба на стоки за трета страна, превозени до друга държава членка и на доставка на стоки с получател от ЕС, превозени до трета страна	A 2.1
Тристранни операции – същност, документиране и деклариране	A 3
Данъчно събитие и изискуемост на ДДС при вътреобщностно придобиване на стоки	A 3.1
Вътреобщностно придобиване на стоки, които не пристигат на територията на България (чл. 62, ал. 2 от ЗДДС)	A 3.2
Дистанционни продажби на стоки – същност, особености, специфична регистрация, деклариране в отчетните регистри	A 4
Третиране по ЗДДС на доставки на стоки, извършени чрез сайт за електронна търговия	A 5

## Доставки на услуги

### B

Условия за прилагане на намалена данъчна ставка при настаняване в хотели и подобни	B 1
Намалена ставка при настаняване – примери	B 1.1
Прилагане на нулева ставка за доставки на свързани с внос услуги по чл. 36а от ЗДДС	B 1.2
Данъчни аспекти на разходите за подобрения върху наети активи	B 1.3
Прилагане и доказване на нулева ставка на ДДС при транспортните услуги	B 1.4
Ваучерите: Промени във връзка с документирането и данъчното третиране по ЗДДС, в сила от 01.01.2019 г.	B 1.5
Място на изпълнение по доставка на юридически услуги по повод недвижим имот	B 2
Място на изпълнение при доставка на услуга – общи положения	B 2.1
Пътнически транспорт – място на изпълнение и облагане по ЗДДС	B 2.2
Място на изпълнение при транспорт на стоки – диаграма	B 2.3
Механизъм за обратно начисляване на данъка върху добавената стойност	B 3.1
Обратно начисляване на данъка и издаване на протокол по чл. 117 от ЗДДС – примери	B 3.2

## Данъчен кредит

### D

Данъчен кредит – общи положения. Понятие за данъчен кредит и право на приспадане на данъчен кредит	D 1
Право на приспадане на данъчен кредит за налични активи и получени услуги преди регистрацията	D 1.2
Общи положения. Ограничения на правото на приспадане на данъчен кредит	D 1.3

Право на приспадане на данъчен кредит за леки автомобили	D 1.4
Право на приспадане на частичен данъчен кредит	D 1.5
Частичен данъчен кредит – коефициент на определяне и корекция	D 1.6
Корекции на ползван данъчен кредит – общи принципи и приложими норми	D 2.0.0
Корекции на ползван данъчен кредит при изменение на данъчната основа, при разваляне на доставка и при промяна вида на доставката	D 2.0.1
Корекции на ползван данъчен кредит при унижожаване, липси и брак на стока	D 2.0.2
Корекции на приспаднат данъчен кредит при промяна в начина на използване на стока или услуга	D 2.0.3
Корекции на ползван данъчен кредит при последваща доставка на стока или услуга	D 2.0.4
Ограничения за корекции на ползван данъчен кредит	D 2.1
Корекция в увеличение на ползван ДК	D 2.2
Преходен режим за увеличение на ползвания данъчен кредит във връзка с промените в чл. 79, ал. 8 от ЗДДС, в сила от 01.01.2017 г.	D 2.3
Примери за годишни корекции на ползван данъчен кредит по ЗДДС	D 2.4.1
Пример за корекции на ползван данъчен кредит по ЗДДС за недвижим имот	D 2.4.2
Съдебна практика относно правото на приспадане на данъчен кредит и условия за нейното прилагане	D 3
Отговорност на лицата в случаите на злоупотреба с ДДС	D 4

## Специфични режими

**E**

Специален ред на облагане при доставка на обща туристическа услуга –общи положения	E 1
Специален режим за облагане маржа на цената	E 2
Специален режим за касова отчетност на ДДС	E 3
Обхват и приложение на механизма за обратно начисляване на ДДС по доставки в страната	E 5

## Регистрация и дерегистрация по ЗДДС

**F**

Формиране на облагаем оборот за регистрация по ЗДДС на заложна къща	F 1
Кратък обзор на последните промени в режима за регистрация и дерегистрация по ЗДДС	F 1.1
Права и задължения по ЗДДС на наследниците при смърт на регистрирано физическо лице	F 2
Приложение № 9 към чл. 77, ал. 4	F 2.1
Приложение № 37 към чл. 119а	F 2.2

## Документиране на доставките. Деклариране и плащане на данъка. Корекции на грешки

**G**

Особености при попълване на дневника за покупките	G 1
Особености при попълване на дневника за продажбите	G 1.2
Наложено плащане – същност и третиране по ЗДДС	G 1.3
Приложение на ЗДДС при продажба на лотарийни билети от разпространител	G 1.4
Особености при попълване на Приложение № 6 от ППЗДДС „Справка за извършеното приспадане на ДДС”	G 2

Особености при попълване на VIES декларация	G 2.1
Особености при попълване на справка-декларацията по ч. 125, ал. 1 от ЗДДС	G 2.2
Включване на ВОД, ВОП и тристранни операции в отчетните регистри по ЗДДС	G 2.3
Специфични особености при нормалната процедура по прихващане, приспадане и възстановяване на ДДС	G 3
Процедура за ускорено възстановяване на данък по чл. 92, ал. 3 от ЗДДС	G 3.1
Корекция на грешно или неправомерно начислен ДДС при влязъл в сила ревизионен акт при доставчика и/или получателя	G 4

## Възстановяване на ДДС от ЕС

Н

Процедури за възстановяване на ДДС от ЕС и извън ЕС	Н 1
Използване на DKV-карти в международния транспорт	Н 2

## Корпоративен данък

I

Данъчно третиране по реда на ЗКПО при унищожаване на заболели животни	I 1
Разходи за услуги, които не са документално обосновани по смисъла на ЗКПО	I 1.1
Прилагане на изискванията за документална обоснованост съгласно ЗКПО при извършване на търговия чрез интернет	I 1.2
Последици по ЗКПО при липса на касова бележка съгласно ЗДДС и Наредба Н-18 от 13.12.2006 г.	I 1.3
Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори	I 1.4
Признаване на данъчни цели на разходи за командировка	I 2
Данъчно третиране на счетоводни разходи, представляващи неизплатени доходи на физически лица	I 2.1
Видове доходи на физически лица в обхвата на чл. 42 от ЗКПО	I 2.2
Данъчно третиране по ЗКПО на биологични активи и селскостопанска продукция	I 2.3
Регулиране на неизплатените задължения за целите на ЗКПО	I 2.4
Регулиране за целите на ЗКПО на счетоводните приходи и разходи от преоценки и отписване на вземания	I 2.5
Данъчно третиране на неизползвани компенсируеми отпуски (чл. 41 от ЗКПО)	I 2.5.1
Режим за регулиране на слабата капитализация за данъчни цели	I 2.6
Данъчен амортизационен план – същност на данъчния амортизационен план	I 3
Данъчен амортизационен план – първоначално съставяне, начисляване на данъчни амортизации и последващо водене	I 3.1
Третиране по ЗКПО на инвестиционни имоти	I 3.2
Пренасяне на данъчна загуба по реда на ЗКПО	I 4
Третиране по ЗКПО на приспаднал данъчен кредит за налични активи при егистрация или повторна регистрация по ЗДДС	I 5
Попълване на ГДД по чл. 92 от ЗКПО (образец 1010)	I 6
Процедура за подаване на годишна данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО	I 6.2
Корекции след срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО	I 6.3

<b>Авансови вноски за корпоративен данък</b>	<b>J</b>
Авансови вноски – общи положения	J
Авансови вноски – промени и лихви + Декларация чл. 88 – обр. 1020	J 0
Нетни приходи от продажби по смисъла на ЗКПО	J 1
 <b>Преотстъпване на данък. Данъчни облекчения</b>	 <b>L</b>
Данъчните преференции за предприятия съгласно ЗКПО	L 1
Липсата на подлежащи на принудително изпълнение публични задължения като условие за ползване на данъчни облекчения	L 2
Данъчни привилегии, предвидени в ЗКПО	L 3
 <b>Данък върху разходите</b>	 <b>M</b>
Данък върху представителните разходи по ЗКПО	M 1
Облагане с данък върху разходите по ЗКПО на социалните разходи, предоставени в натура	M 2
Социални разходи, предоставени в натура по смисъла на ЗКПО – определения и критерии	M 2.2
Какво означава критерият „общодостъпност“ на социалните придобивки за целите на данъчното облагане?	M 2.3
Допълнения към изискванията в ЗКПО относно образците на ваучерите за храна и към лицата, осъществяващи дейност като оператори на ваучери за храна	M 2.4
 <b>Сделки между свързани лица. Активи на предприятието, предоставени за лично потребление. Отклонение от данъчното облагане</b>	 <b>O</b>
Сделки с лица, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим	O 1.1
Определяне на пазарна лихва по заеми между свързани лица – нефинансови предприятия	O 1.2
Определение за свързани лица. Анализ на практиката по прилагането на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на ДОПК	O 1.3
Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори	O 1.4
Методите за определяне на пазарните цени и прилагането им в практиката на ВАС. Данъчно третиране по ЗКПО на договори за заем и наем между свързани лица	O 1.5
Третиране по ЗКПО на разходите за ползване на активи за лични нужди – коментар	O 2
Начисляване на ДДС при предоставяне за ползване на актив за лични нужди	O 2.1
Промени ЗДДС от 01.01.2016 г. – лични нужди	O 2.3
Облагане по ЗКПО на разходите в натура, свързани с лично потребление на служебни активи и персонал	O 2.4
Голяма касова наличност по баланса или дивидент като скрито разпределение на печалбата	O 3
Регулация на сделките между свързани лица и отклонение от данъчно облагане. Принцип на независимите пазарни отношения.	O 3.1
Някои аспекти във връзка с проверките на НАП при значими количества материални запаси по балансите на предприятията спрямо размера на приходите от продажби	O 3.2

Скрито разпределение на печалба – същност на понятието, данъчна регулация и примери за приложимост	O 3.3
Вътрешногруповите услуги като средство за отклонение от данъчно облагане в практиката на ВАС	O 3.4
Отговорност на трети лица съгласно чл. 19 от ДОПК	O 4
Кратък обзор на указание на НАП по прилагането на чл.19 от ДОПК	O 4.1

## **Данъци, удържани и внасяни от платеща на дохода** **P**

Процедура по годишно изравняване на данъка за доходи от трудови правоотношения	P 1
ЗДДФЛ – текст на закона с последни промени	P 2
Справка чл.73 ЗДДФЛ – попълване	P 3
Задължение за предоставяне на информация по чл. 73а от ЗДДФЛ	P 4

## **Облагане на ЕТ и приравнени на тях физически лица** **Q**

Облагане доходите на физически лица – търговци по Търговския закон, но нерегистрирани като еднолични търговци	Q
Използване на лично имущество в дейността на едноличния търговец	Q 1

## **Данъци, внасяни от получателя на дохода. Годишно облагане доходите и годишна данъчна декларация** **R**

Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ	R 1
Корекции след срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ	R 1.1
Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за доходи на починало лице	R 2
Данъчно облагане на придобити доходи от физически лица от продажбата на изработени от тях предмети или изделия и продадени по електронен път	R 3
Облагане по ЗДДФЛ на доходи от сделки, свързани с отстъпено право на строеж срещу обезщетение	R 4

## **Необлагаеми доходи. Данъчни облекчения** **S**

Някои особености при данъчното облагане на доходите на физическите лица от продажба на недвижими имоти	S 1
Ползване на данъчно облекчение за дарения	S 2
Ползване на данъчно облекчение за деца чрез работодателя	S 3
Данъчните преференции за физически лица съгласно ЗДДФЛ	S 4
Данъчни облекчения за физически лица по ЗДДФЛ	S 5

## **Международно данъчно облагане** **T**

Облагане на дивиденди и на авторски и лицензионни възнаграждения, разпределени или платени между свързани дружества от различни държави – членки на ЕС	T 1.1
Облагане по ЗДДФЛ на доходи от наем на чуждестранни физически лица, изплатени от предприятия и самоосигуряващи се лица	T 2.1
Процедура за прилагане на СИДДО по отношение на доходите и имуществата на	

чуждестранните лица от източник в България	T 3
Определение за действителен притежател на дохода – практика на ВАС	T 3.1
Облагане на място на стопанска дейност при наличие на СИДДО	T 4
<b>Данък върху недвижимите имоти</b>	<b>U</b>
За някои задължения на предприятията по реда на ЗМДТ	U 0
Данък върху недвижимите имоти и такса за битови отпадъци по ЗМДТ	U 1
Данък върху недвижимите имоти по ЗМДТ	U 1.1
Такса за битови отпадъци по ЗМДТ – същност, задължени лица, основа за изчисляване, срокове за плащане и изключения	U 1.2
Подаване на декларация по чл. 14 от ЗМДТ за облагане с данък върху недвижимите имоти	U 2
<b>Данък върху превозните средства</b>	<b>V</b>
Обекти, субекти, размер и срокове за плащане на данъка върху моторните превозни средства	V 1
Декларация за притежавано превозно средство по чл. 54, ал. 4 от ЗМДТ	V 2
МПС освободени от местен данък	V 3
<b>Туристически данък</b>	<b>W</b>
Облагане с туристически данък по ЗМДТ	W 1
<b>Патентен данък</b>	<b>X</b>
Облагане с патентен данък по ЗМДТ	X 1
Облагане по ЗМДТ с данък върху таксиметров превоз на пътници	X 2
<b>Данъчен календар</b>	<b>Z</b>
Данъчно-осигурителен календар за м. януари 2019 г.	Z 1
Данъчно-осигурителен календар за м. февруари 2019 г.	Z 2
Данъчно-осигурителен календар за м. март 2018 г.	Z 3
Данъчно-осигурителен календар за м. април 2019 г.	Z 4
Данъчно-осигурителен календар за м. май 2019 г.	Z 5
Данъчно-осигурителен календар за м. юни 2019 г.	Z 6
Данъчно-осигурителен календар за м. юли 2019 г.	Z 7
Данъчно-осигурителен календар за м. август 2019 г.	Z 8
Данъчно-осигурителен календар за м. септември 2019 г.	Z 9
Данъчно-осигурителен календар за м. октомври 2019 г.	Z 10
Данъчно-осигурителен календар за м. ноември 2019 г.	Z 11
Данъчно-осигурителен календар за м. декември 2019 г.	Z.12
<b>Интрастат</b>	<b>AA</b>
Праг за опростено деклариране по системата Интрастат	AA

## Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори

Евгени Рангелов, магистър по финанси

Въвеждането от 01.01.2019 г. на новия МСФО 16 Лизинг наложи промяна в ЗКПО за данъчни цели. Целта е да се запази неутралността на данъчните ефекти, независимо кои счетоводни стандарти прилага като база предприятието-МСС или НСС.

Всъщност защо се наложи промяната? Промяната в ЗКПО **засяга лизингополучателите, прилагащи договори за оперативен лизинг** (в практиката се среща и като „наем“), тъй като новият МСФО 16 Лизинг възприе наетите активи да се отчитат при лизингополучателя така, както досега се отчитат активите по финансов лизинг (да бъдат капитализирани). Ако трябва да характеризираме промяната, тя е съществена, защото досега наетите активи се отчитаха при лизингополучателя само задбалансово, а сега при него ще се съставят следните счетоводни записвания:

- признаване на „активи с право на ползване“ (обикновено това са дълготрайни материални активи);
- начисляване на счетоводни амортизации за срока на наемния/ли-зинговия договор; и
- признаване на лизингови разходи при всяко лизингово (наемно) плащане така, както досега се отчиташе лихвеният компонент при финансовия лизинг.

Досега **лизингополучателят/наемателят отчиташе** за всеки отчетен период разход за наем, а сега ще отчита разход за амортизации и разход за лихви. Освен това, вместо задбалансовите статии за ползваните чужди активи в дейността си, ще отчита „актив с право на ползване“ и „пасив“ като балансови статии. Следва да се отбележи, че съгласно МСФО 16 Лизинг ще се отчита по-голям размер лихви/лихвени разходи, тъй като се прилага ефективен лихвен процент върху намаляващия дълг.

Какво би се получило на практика, ако не се внесат необходимите нормативни промени? За един и същи данъчен период двама лизингополучатели по експлоатационен/наемен договор с напълно еднакви параметри, прилагащи МСС и НСС, щяха да отчитат различни финансови резултати. Явно, данъчният закон трябваше да въведе необходимите регулации, за да се запази неутралитетът между тях за данъчни цели. Всъщност, това стана с промяната на ЗКПО.



За целия срок на лизинговия договор счетоводните разлики от лихвени плащания (поради прилагане на ефективния лихвен процент) биха се „нетирали“, но това няма да стане за данъчни цели, тъй като предприятието, което прилага НСС няма да ползва намаление на данъчната основа с данъчни амортизации по реда на чл.54, ал.1 от ЗКПО, ако в закона няма подходяща норма за регулация.



Необходимата промяна на СС 17 Лизинг е направена и обнародвана в ДВ бр.15 от 19.02.2019 г. Тя е в сила от 23.02.2019 г., тъй като в закона няма преходни разпоредби за прилагане с обратна сила от 1 януари 2019 г.

Измененията в СС 17 Лизинг са във връзка с промените в ЗКПО за данъчно третиране на приходите и разходите по експлоатационен лизинг (ново пояснение в т. 2 на стандарта), въведени с чл.11а на ЗКПО от 1.01.2019 г. Така **се постига уеднаквяване за данъчното третиране** на договорите за експлоатационен лизинг, независимо коя счетоводна база прилага предприятието-МСС или НСС.

### Данъчно третиране на промените по ЗКПО

Приетите промени в ЗКПО относно данъчното третиране на **приходите и разходите, свързани с експлоатационен лизинг при лизингополучателя, когато той прилага МСС**, целят постигане на основен принцип в корпоративното подоходно облагане - неутралност на данъчните ефекти, независимо кои счетоводни стандарти като счетоводна база прилага предприятието.

Необходимата **данъчна регулация** се постига с:

- въвеждането на нов чл. 11а относно оперативния лизинг;
- допълнения в текстовете на чл. 50, ал. 2 и чл. 61, ал. 2 във връзка с финансовия лизинг.

### Относно разпоредбата на новия чл. 11а

Ал.1 на новия чл.11а регламентира, че счетоводно отчетените приходи и разходи по договор за оперативен лизинг при лизингополучателя, който прилага МСС, не се признават за данъчни цели, а активите с право на ползване (лизинговите активи), които са признати при лизингополучател, прилагащ МСС, **не са данъчни амортизируеми активи.**



Това означава, че от 01.01.2019 г., за данъчни цели, независимо от промените, които въведе новият МСФО 16 Лизинг, **признаването на разходи за наеми ще се запази изцяло при сегашния режим**

за пропорционално признаване за целия срок на договора за наем, т. е. така, както е възприето със СС 17 Лизинг. Или, лизингополучател, който отчита разходи по оперативен лизинг по реда на МСС, които прилага за счетоводното отчитане ще спазва реда по МСС, но тези счетоводно отчетени разходи няма да се признават за данъчни цели съгласно ал.1 на чл.11а, а ще се прилага режимът, приет с ал.2 на чл.11а, а именно: за данъчни цели разходите и приходите, определени съгласно СС 17 Лизинг, ще се признават като счетоводни разходи за целите на ЗКПО.



Да отбележим, че предвиденото в чл.11а, ал.2 правило, че разходите и приходите, определени съгласно СС 17 Лизинг, се третират като счетоводни разходи и приходи за целите на ЗКПО и при формиране на данъчни постоянни и данъчни временни разлики, както и за целите на данъка при източника и за данъка върху разходите.

### Относно промените в ЗКПО за финансовия лизинг

Към чл. 50 е създадена нова ал. 2. Тя определя, че „активите с право на ползване“ по финансов лизинг при лизингополучател, който прилага МСС, са данъчни дълготрайни материални активи, когато са амортизируеми активи. Всъщност и досега активите по финансов лизинг се третираха по този начин, но сега ЗКПО регламентира този въпрос и това е добре.



Трябва да добавим, че както и досега, за целите на амортизирането тези активи ще прилагат чл.55, т.5 от ЗКПО по отношение данъчната амортизационна норма.

Чрез нова ал. 2 към чл. 61 на ЗКПО се въвежда изключение от забраната за промяна в стойността на данъчен амортизируем актив. Това изключение ще ползва случаите при **последваща оценка на данъчни дълготрайни материални активи по чл.50, ал. 2** (признаватите като такива с промяната на тази норма) във връзка с преоценка на пасива по финансов лизинг.



Според МСФО 16 Лизинг лизингополучателят трябва да отрази „актив с право на ползване“ и „пасив“ по баланса си, като последващо извършва преоценка на пасива при настъпили промени по договора. Лизингополучателят трябва да признае сумата на преоценката на пасива като корекция на „актива с право на ползване“. Именно **промяната в стойността на пасива, в резултат на корекцията, е обект на регламентиране** с новата ал.2 към чл.61, тъй като ал.1 на същата законова норма не допуска промяна в стойностите на данъчните активи.